

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ЕКОЛОГІЯ АГРОСФЕРИ»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалавський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	Навчальна дисципліна викладається для усіх освітніх програм зазначених спеціальностей: 101 Екологія; 162 Біотехнологія та біоінженерія; 193 Геодезія та землеустрій; 201 Агрономія; 202 Захист і карантин рослин; 206 Садово-паркове господарство Тип і назва освітньої програми: ОПП Агрономія, ОПП Екологія, ОПП Геодезія та землеустрій, ОПП Садово-паркове господарство, ОПП Захист і карантин рослин, 162 Біотехнологія та біоінженерія
Статус навчальної дисципліни	Факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Трудовісність	120 год
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології. Кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля
Контактні дані розробника(ів)	Галицька Марина Анатоліївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля, e-mail: maryna.galytska@pdau.edu.ua , https://www.pdau.edu.ua/people/galytska-maryna-anatoliyivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	ознайомлення студентів з екологічними проблемами агросфери; вивчення причин та екологічних наслідків незбалансованого землекористування; оцінка шляхів вирішення екологічних проблем різних видів землекористування.
Компетентності	<u>Загальні:</u> ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 11. Прагнення до збереження навколишнього середовища. <u>Фахові:</u> ФК 7. Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище. ФК 8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.
Результати навчання	ПРН 2. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування. ПРН 3. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в

	сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування. ПРН 7. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду ПРН 11. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище. ПРН 26. Вміти приймати організаційні, природоохоронні та інші рішення, які забезпечують екологічно безпечне функціонування агроєкосистем
Методи навчання	Словесні: лекція, пояснення, бесіда; наочні: ілюстрування; практичні методи: практичні роботи, конспектування, підготовки реферату; методи формування пізнавальних інтересів: метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти; метод усного контролю: бесіда, доповідь. Самостійна робота без контролю викладача: завдання самостійної роботи. Методи з розвитку соціальних навичок: презентації, доповіді, робота в команді.
Програма навчальної дисципліни	Тема 1. Поняття про агросферу. Основні екологічні закони її функціонування. Тема 2. Екологічні і проблеми агросфери України. Тема 3. Природні ресурси агросфери. Тема 4. Наукові підходи до формування збалансованих агроландшафтів. Тема 5. Екологічна безпека аграрного виробництва. Тема 6. Екологічний стан сільських селітебних територій. Тема 7. Іонізуюче випромінювання як екологічний фактор в агросфері Тема 8. Перспективи екологічної конверсії сільськогосподарського виробництва.
Стратегія оцінювання результатів навчання	Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового контролю результатів навчання. Формами <u>поточного контролю</u> знань здобувачів вищої освіти є: ✓ Опитування ✓ виконання вправ на практичних заняттях, ✓ виконання завдань самостійної роботи. Форма <u>семестрового контролю</u>: <i>залік</i>.
Політика навчальної дисципліни	Відвідування занять навчальної дисципліни є обов'язковим. Викладач індивідуально зі здобувачем вищої освіти визначає необхідність і форми відпрацювання пропущених занять. Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Під час вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен дотримуватись академічної доброчесності, що передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Існує можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та

	закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Набуття програмних результатів навчальної дисципліни можливе і після успішного закінчення навчання у неформальній та інформальній освіті (різноманітні навчальні платформи). Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається за наявності документального підтвердження (зокрема сертифікату) Після завершення вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування в АСУ ПДАУ з метою покращення викладання даної дисципліни.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	Відсутні
Рекомендовані джерела інформації	<u>Основні</u> 1. Бородіна О.С. Імперативи комплементарного розвитку в аграрній сфері. Ekon. prognozuvannâ. 2020. № 4. Р. 125–136. 2. Голубець М.А. Екосистемологія. Львів, 2020. 316 с. 3. Голубець М.А. Геосоціосистемологія. Львів, 2019. 264 с. 4. Дем'янюк О.С. Зміни клімату — глобальна екологічна і продовольча проблема людства. Збалансоване природокористування. 2019. № 4. С. 6–13. 5. Дем'янюк О.С. Продовольча безпека України в контексті змін клімату. Агроекологічний журнал. 2020. № 4. С. 14–21. 6. Екологічна безпека агропромислового виробництва: моногр. / за наук.ред. акад. О.І. Фурдичка, акад. А.Л. Бойка. Київ: ДІА, 2019. 416 с. 7. Запольський А.К., Салюк А.І. Основи екології / за ред. акад. К.М. Ситника. Київ: Вища школа, 2020. 399 с. 8. Коніщук В.В. Онтологія сучасної концепції екосозологічної науки. Збереження та відтворення біорізноманіття природно-заповідних територій: мат. міжн. наук.-практ. конф., присвяченої 10-річчю Рівненського природного заповідника. Рівне: ВАТ «Рівненська друкарня», 2021. С. 45–53. 9. Корсак К.В., Плахотнік О.В. Основи сучасної екології: навч. посіб. 4-те вид., перероб. і допов. Київ: МАУП, 2022. 340 с. 10. Курило В.І. Про зміст та співвідношення деяких аграрних дефініцій. Економіка АПК. 2019. № 2. С. 87–92. 11. Курман Т.В. Агросфера як основа сталого розвитку сільськогосподарського виробництва. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. 2019. Вип. 197. Ч. 2. С. 48–55. 12. Курман Т.В. Поняття та ознаки сталого розвитку сільськогосподарського виробництва як аграрно-правової категорії. Науковий вісник. Національного університету біоресурсів і природокористування України. 2019. Вип. 243. С. 75–85. 13. Фурдичко, О.І. Дребот, О.С. Дем'янюк, Є.Д. Ткач, А.А. Бунас. Екологія агросфер и: підручник — Київ: ДІА, 2022. — 336 с.

	<u>Допоміжні</u> 1. Смаглій О.Ф., Кардашов А.Т., Литвак П.В. та ін. Агроекологія: Навч. Посібник. К.: Вища освіта. 2020. 671 с. 2. Городній М.М. та ін.. Агроекологія: Навчальний посібник. К.: Вища школа. 1993. 416 с. 3. Черевко М.В., Параняк Р.П., Буцяк Г.А. Агроекологія: теоретичні основи, лабораторні заняття, самостійна робота. Навч.посіб.для вищої школи аграрної сфери. Львів: Тріада плюс. 2021. 152 с. 4. . Джигерей В.С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища: Навч.посіб. К.: Т-во “Знання”, КОО. 2020. 203 с. 5. Сільськогосподарська екологія: навч.посіб.для ВНЗ / За ред.. В.О. Головка. – Харків: Еспада, 2019. – 624 с. <u>Інформаційні ресурси</u> 1. . http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/14770 2. http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/14727.html 3. https://superagronom.com/news/9421-stan-ukrayinskih-gruntiv-staye-problemoyuekologichnoyi-bezpeki-krayini 4. https://infoindustria.com.ua/shlyah-u-zonu-ekologichnoyi-katastrofi/ 5. http://www.golos.com.ua/article/128442 6. https://pidru4niki.com/1578050362599/tovaroznnavstvo/gruntovtoma_otsinka_fitot_oksichnosti_gruntu_fitosanitarnogo_stanu
Рік введення	2023